

[Ole Bjørn Kraft.]

taler er blevet sagt for første gang uden forbehold og utvetydigt, at vesten ikke vil vige, ikke vil prisgive Berlins frihed. Også her er det et spørgsmål, som ikke alene angår de store, men også angår de små stater, og jeg mener, at det øjeblik er kommet, hvor også de små stater i vesten utvetydigt må erklære deres solidaritet med denne vestlige politik, som de ledende statsmænd nu er gået ind for. Ved at gøre det udfordrer man ingen, men man bidrager til en klarhed, og man gør det muligt for sit folk at se virkeligheden i øjnene. Jeg forstod da også på den højtærede udenrigsministers redegørelse, selv om udenrigsministeren i det væsentlige holdt sig til en refererende form, at han naturligvis — vover jeg at sige — deler den opfattelse, at Berlins frihed er et spørgsmål, som også angår os.

Men hvad jeg derudover savnede i den højtærede udenrigsministers redegørelse, var en klar vurdering af tidens muligheder, dens farer og vanskeligheder. Dansk udenrigspolitik har to opgaver, ikke alene udadtil at klargøre over for omverdenen, hvor vi står, og det er meget vigtigt — ikke mindst i en situation som den, vi i øjeblikket befinder os i — at ingen kan være i tvivl om, hvilken holdning vi indtager, men også indadtil at oplyse, vejlede og inspirere det danske folk, således at det ikke kan være i tvivl om, hvordan den verden ser ud, i hvilken også det skal leve. Her har vi jo nogle erfaringer i vort folks historie.

Før 1940 begik vi i endnu højere grad, end det i dag er tilfældet, den fejl at holde det danske folk uvidende og uden for den verdenspolitiske situation. Det var, som alle hensigter kun gik ud på at berolige det danske folk og dysse det i søvn i stedet for at stille det ansigt til ansigt med virkeligheden. Jeg vil gerne sige det så alvorligt, som jeg kan — og det er en af grundene til, at jeg har taget ordet her i dag — at dette må ikke gentage sig. Det er da også sådan, at vi her har hjælp i den klarhed, som den vestlige verdens ledere har lagt for dagen.

Jeg håber, at den højtærede udenrigsminister vil være enig med mig i dette synspunkt, thi naturligvis er det ikke nok

blot at se de farlige muligheder, ikke nok at tale om dem i almindelige vendinger; man må også drage konsekvenserne af det, man ser og har erkendt. Dette er efter min opfattelse et krav, som i første række må rettes til to af de højtærede ministre. Først, som jeg har sagt det, den højtærede udenrigsminister, men også til den højtærede forsvarsminister. De må dele ansvaret i disse spørgsmål og ansvaret for, hvis de ikke i tide lader handling følge den indsigt, de har opnået.

Også her har vi i vor historie et bittert eksempel på, hvad det vil sige at handle for sent. I februar 1940 vedtog den danske rigsdag en efter vore forhold dengang meget stor bevilling til styrkelse af vort luftforsvar. Men tiden var gået, våbnene kunne ikke længere fås, da alle rustede, og der var kun en god måned til den 9. april. Det er derfor ikke for meget sagt, at det danske folk mødte uforberedt både militært og åndeligt til det, som skulle komme. Og det er meget farligt, thi det er altid farligt for et folks modstandskraft ikke alene over for et direkte angreb, men også over for et indirekte angreb, en infiltration, et forsøg på at underløbe vore institutioner, vore regeringers autoritet, vort demokratiske styrke, ikke at være ganske klar over, hvordan stillingen er, og hvad modstanderen tilsigter. Farligt er det ikke at se faren i øjnene i tide, og der hersker jo endnu i vort land megen uklarhed. Endnu er der i det danske folk mange, der ikke fuldt ud har forstået, at det danske folk har valgt sin politik, og hvad følgen af dette valg må være, der ikke har forstået, at her drejer det sig ikke om et både-og, men udelukkende om et enten-eller. Man kan ikke være medlem af en alliance og samtidig være neutral. Man kan ikke være en del af en forsvarskæde og svigte forudsætningerne for, at kæden kan holde. Man kan ikke være en del af et fællesskab og nægte at samarbejde med fællesskabets andre ledere. Her vil jeg understrege, hvor nødvendigt det er at erkende dette og at handle derefter i tide. Hvilket ansvar ville f. eks. en dansk regeringsledelse og en dansk forsvarsminister ikke have påtaget sig, hvis man ikke i tide havde organiseret de kommandoforhold, der skulle herske i vore egne og i vore farvande i tilfælde af krig, og